

Lazdukalna bibliotēkas pārskata par darbu

gadā

PIELIKUMI

Jaunais krāsainais printeris

Lazdukalna pagasta bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politika 2015.-2019. gadam

1. Bibliotēkas vispārīgais raksturojums

Lazdukalna pagasta bibliotēka ir Rugāju novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, viena no četrām novada bibliotēkām.

Bibliotēkā ir bezvadu INTERNETA pieslēgums, bezmaksas internets. Lasītāju rīcībā ir 5 datori, 2 printeri, viena multifunkcionārā iekārta un viens kopētājs.

Bibliotēka atrodas pašvaldībai piederošā ēkas pirmajā stāvā.

Lazdukalna pagasta bibliotēka piedāvā:

- 4570 grāmatas,
- 23 nosaukumu žurnāli un laikraksti
- Elektroniskās datu bāzes
- bezmaksas internetu, bezvadu internetu (WiFi) u.c. pakalpojumus.

Bibliotēkas **misija** – radīt Lazdukalna pagasta iedzīvotājiem un citiem interesentiem modernu un kvalitatīvu informācijas vidi, nodrošinot ikvienam interesentam pieeju informācijas un komunikācijas tehnoloģijām, kā arī informācijai gan poligrāfiskā, gan elektroniskā formā, būt pagasta un novada vēstures apzinātājam, saglabātājam un popularizētājam.

Mērķauditorijas raksturojums

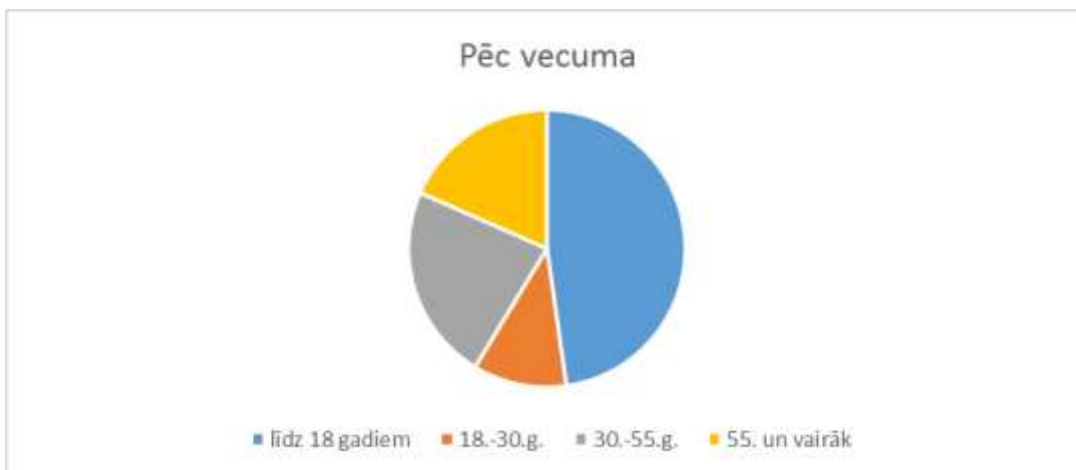
Lazdukalna bibliotēkas apmeklētāji ir visu vecuma grupu, dažādu izglītības līmeņu un profesiju pārstāvji.

Komplektēšanas politika atspoguļo visu vecumu Lazdukalna pagasta iedzīvotāju vajadzības un intereses.

No 2014. gadā Lazdukalna bibliotēkā reģistrētajiem lasītājiem skolēni -**96**, studenti -**10**, strādnieki -**46**, bezdarbnieki – **22**, pensionāri -**26**.

Bibliotēkas lasītāju sastāvu – pēc vecuma (201 uz 2014. gada 31.12..) veido skolas bērni un jaunieši līdz 18. gadiem – **96**, 18. -30 gadiem -**22**, 30 -55 gadiem – **46**, no 55 g. un vairāk – **37**; Vismazāk lietotāju ir gados jauni no 18-30, jo šī vecuma jaunieši strādā Rīgā un ir izbraukuši darbā uz

ārvalstīm.

Vispārīgs krājuma komplektēšanas un komplektējamo informācijas resursu apraksts

Lazdukalna pagasta bibliotēkas komplektēšanas politiku nosaka bibliotēkas galvenie uzdevumi un prioritātes:

- Nodrošināt visiem pagasta iedzīvotājiem brīvu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu, sniedzot visiem apmeklētājiem pieejamus bezmaksas bibliotekāros, bibliogrāfiskos un informacionālos pakalpojumus;
- Komplektēt bibliotēkas krājumus atbilstoši lasītāju interesēm un pieprasījumiem, nodrošināt krājumu un citu materiālo vērtību saglabāšanu un drošību;
- Katram bibliotēkas apmeklētājam radīt tādu vidi, ka ikviens apmeklētājs ir gaidīts. Nodrošināt lietotājus ar brīvu un plašu informācijas pieejamību, sekmēt kultūras mantojuma apzināšanu un popularizēt to pagasta iedzīvotājiem.

Lazdukalna bibliotēka ir vietējās nozīmes bibliotēka ar daudzveidīgu lietotāju sastāvu, tāpēc Lazdukalna bibliotēka komplektē universālu krājumu, kas aptver visas zinātņu nozares, akcentu liekot uz daiļliteratūru un bērnu literatūru.

Bibliotēkas pamatkrājumu veido grāmatas, turpinājumi, seriālizdevumi un citi dokumenti. Komplektēšanas faktors – lasītāju vajadzības.

Tematiski Lazdukalna pagasta bibliotēkas krājumu veido

1. Sabiedriskās zinātnes – 4.23%
2. Daiļliteratūra – 71.36%
3. Tehnika – 1.71%
4. Medicīna – 1.66%
5. Vispārīgā nodaļa – 2.3%
6. Māksla – 3.7%
7. Valodniecības un literatūras zinātne – 1.8%
8. Dabaszinātnes, matemātika – 2.04%
9. Lauksaimniecība – 1.64%
10. Vēsture – 3.06%
11. Ģeogrāfija -0.69%
12. Sports- 0.4%
13. Folklorā – 2.42%
14. Reliģija -1.06%
15. Filozofija, psiholoģija – 1.93%

Pa izdevuma veidiem Lazdukalna pagasta bibliotēkas komplektē:

- Grāmatas – 77%
- Seriālizdevumus – 23%
- Elektroniskie dokumenti – abonētas datu bāzes.

2. Krājuma atlases un veidošanas vispārīgie principi

Vispārīgie komplektēšanas kritēriji

- Dokumentu atbilstība lasītāju pieprasījumam un interesēm;
- saturiska vērtība, kompetence materiāla izklāstā;
- vēsturiski nepārejoša vērtība;
- literārā un mākslinieciskā vērtība;

- nepilnīgs vai saturiski novecojis krājums attiecīgajā nozarē;
- atbilstība krājuma pašreizējam sastāvam.

Prioritātes krājuma komplektēšanā

- **Bibliotēkas** krājums paredzēts lasītājiem izsniegšanai uz mājām.

Komplektē daiļliteratūru pieaugušajiem, kas ietver Latvijas un pasaules klasiku, populārus darbus un citus daiļliteratūras žanrus. Latviešu oriģinālliteratūru komplektē pēc iespējas pilnīgi.. Daiļliteratūra svešvalodās tiek komplektēta ņemot vērā lasītāju pieprasījumu.

Komplektē pieprasītākos populārzinātniskos nozaru izdevumus.

Daiļliteratūras komplektēšanas kritēriji:

- ✓ lasītāju pieprasījums;
- ✓ kritikas vērtējums;
- ✓ iesējuma kvalitāte;
- ✓ cena.

- **Lasītavas** krājumu paredzēts izmantot uz vietas bibliotēkas telpās, gan arī izsniegšanai

Krājumu veido laikraksti un prese.

Uzziņas izdevumu komplektēšanas kritēriji:

- vietējā mēroga intereses;
- informācijas trūkums.

Laikraksti un žurnāli tiek abonēti pamatojoties uz datiem par lasītāju skaitu, sastāvu, vajadzībām un ievērojot šādus kritērijus:

- Nozaru aptvēruma ievērošana.
- Balvu reģiona laikraksts;
- Ar atlasīti komplektē populārus, izklaides žurnālus

Elektroniskie resursi

Lazdukalna pagasta bibliotēkas lietotājiem pieejamas datu bāzes Letonika, Lursoft, kā arī Balvu reģiona bibliotēku elektroniskais katalogs internetā skatāms ikvienam lietotājam.

Hronoloģiskais aptvērums

Bibliotēkas krājums ietver dokumentus ar nepārejošu zinātnisku un kultūrvēsturisku vērtību, kas atspoguļo dažādus laikmetus un periodus. Šī krājuma daļa ir bibliotēkas pamats. Krājums tiek nepārtraukti papildināts ar jauniegūtajiem dokumentiem, kā arī agrākajos gados izdotajiem dokumentiem, ja tiem ir zinātniska, kultūrvēsturiska vērtība vai paaugstināts pieprasījums.

Eksemparitāte

Pamatā komplektē katra dokumenta 1 eksemplāru.

Krājuma komplektēšanas avoti

- pirkumi;
- abonēšana;
- dāvinājumi;
- nozaudēto izdevumu atvietošana – lasītāju nozaudēti izdevumi atvietoti ar identiskiem vai saturā līdzvērtīgiem.

Grāmatas un audiovizuālie dokumenti tiek iepirkti grāmatu apgādos. Preses izdevumi tiek abonēti Latvijas Pasta abonēšanas sistēmā.

Finanšu sadalījums

Bibliotēkas pamatbudžetu veido Rugāju novada pašvaldības finansējums.

Lazdukalna bibliotēkas krājums tiek veidots balstoties uz Rugāju novada pašvaldības piešķirto finansējumu, kas gadu no gada var būt mainīgs.

Dokumentu atlases kritēriji

Pamatā resursi tiek komplektēti latviešu valodā. Krievu valodā izdevumi netiek komplektēti, jo novads ir viens no latviskākajiem novadiem un nav krievu tautības lasītāju.

Citās valodās praktiski nekomplektē, tiem eksemplāriem, kas atrodas fondā ir gadījuma raksturs.

Krājumā nekomplektējamie dokumenti

Bibliotēka nekomplektē dokumentus:

- ar pretvalstisku, pornogrāfisku, rasu naidu kurinošu saturu;
- sliktas kvalitātes materiāla izdevumus;
- īslaicīgas nozīmes literatūru (bukletus, partijas programmas, reklāmas u.tml.)

Dāvinājumu politika

Bibliotēka dāvinājumos pieņem pēdējo 10 gadu laikā izdotās grāmatas, kas ir saturiski vērtīgas, labi saglabājušās, kas var aizvietot bibliotēkas krājumā fiziski nolietotas, bet lasītāju pieprasītas grāmatas.

3. Krājuma dziļuma rādītāji

(pēc IFLA/UNESCO ieteiktiem fondu dziļuma indikatoriem: Conspectus methodes)

0 – nekomplektē vispār

1 – minimāls informācijas līmenis (*fonds nodrošina nelielu informāciju par nozari vai tēmu: ierobežots vispārīgo materiālu krājums, padziļinātie uzziņu izdevumi, speciālie periodiskie izdevumi un elektroniskie izdevumi netiek komplektēti*)

2 – pamatinformācijas līmenis (*fonds iepazīstina ar noteikto nozari vai tēmu, parāda informācijas daudzveidību, kas pieejama citur, tiek nodrošinātas lietotāju informacionālās vajadzības atbilstoši koledžu apmācības līmenim*)

3 – studiju līmenis (*fonds sniedz informāciju par noteikto nozari vai tēmu sistemātiskā veidā, tomēr zemākā līmenī, kā nepieciešams zinātniskai pētniecībai, nodrošinot lietotājus koledžas vai bakalaura vispārīgās informācijas vajadzībām, plašs vispārīgo monogrāfiju un uzzīņu dokumentu krājums, ar atlasītiem speciālo dokumentu krājumiem*)

Valodu kodi

P – dominē valsts pamatvaloda, maz vai nemaz dokumentu citās valodās

S – papildus pamatvalodai ar atlasītiem dokumentiem arī citās valodās

W – dokumenti daudzās valodās

Nodaļa	Dzīluma indikators	Valodas indikators	Informācijas nesējs
0 nodaļa	2	L	G, Ž, IR
1 Filosofija. Psiholoģija. Loģika. Ētika	3	L	G, IR
2 Reliģija	2	L	G, Ž
3 Sociālās zinātnes	2	L	G, Ž, IR
5. matemātika. Dabas zinātnes	2	L	G, Ž, IR
61 medicīna	2	L	G, Ž, IR
62 Tehnika	1	L	G, IR
63 Lauksaimniecība. Mežsaimniecība	2	L	G, Ž, IR
64 Mājturība. Mājsaimniecība. Komunālā saimniecība	2	L	G, Ž, IR
69 Celtniecība. Būvmateriāli. Būvdarbi	1	L	G, IR
7 Māksla	3	L	G, IR
796 Sports. Fiziskā kultūra	2	L	G, IR
81 Valodniecība.	2	S	G, IR
82 Literatūrzinātne	3	L	G, IR,
91 Ģeogrāfija	1	L	G, IR

Daiļliteratūra	3	L	G
Latviešu daiļliteratūra	3	L	G
Ārvalstu daiļliteratūra	2	L	G
Literatūra bērniem – pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma	3	L	G
Literatūra bērniem – vidējā vecuma (5-7klase)	3	L	G
Literatūra 8 – 9.. klasei	2	L	G

4. Krājuma rekompaktēšanas iemesli un kārtība

Norakstīšanai paredzētos iespieddarbus un citus dokumentus atlasa atbilstoši šādiem kritērijiem:

- nolietoti izdevumi;
- novecojuši iespieddarbi pēc to satura;
- liekie dublikāti;
- cirkulācijas biežums (mazizmantotie iespieddarbi);
- bojāti izdevumi;
- nozaudēti izdevumi;
- izdevumi, kas nav atgūstami lietotāju vainas dēļ;
- profilam neatbilstoši izdevumi.

Bibliotēkas krājumu rekompaktēšana –resursu izvērtēšana un materiālu norakstīšana- notiek katru gadu. Tā ir cieši saistīta ar bibliotēkas krājuma rekatalogizāciju. Lasītāju nozaudētās grāmatas tiek aizstātas ar līdzvērtīgām, kā to paredz bibliotēkas lietotāju noteikumi.

Krājuma skaitliskie rādītāji katru gadu tiek statistiski apkopoti un izvērtēti.

Lazdukalna pagasta bibliotēka maz izmantotos, bet savu vērtību saglabājušos iespieddarbus un citus dokumentus glabā krātuvē:

- ✓ bibliotēku nozares, vēsturiski nozīmīgi un novadpētniecības izdevumi tiek uzglabāti bez laika ierobežojuma;
- ✓ kultūras un literatūras izdevumi – 5gadus;
- ✓ medicīna, vides aizsardzība – 5 gadus;
- ✓ lauksaimniecības žurnāli – 5 gadus;
- ✓ amatniecība, mājokļa labiekārtošana, dārzkopība, veselība – 5 gadus;
- ✓ Reģiona avīze – 15 gadus;

- ✓ izklaide, hobiji, brīvā laika pavadīšana, tūrisms – 2 gadus;
- ✓ reliģiska satura izdevumi – 2 gadus.

5. Krājuma attīstības politikas ieviešana, novērtējums, analīze

Vadoties pēc augstāk tekstā izstrādātās krājuma komplektēšanas politikas, bibliotēkas fonds saglabās savu kvalitāti un daudzveidīgumu un finanšu resursi tiks lietderīgi izmantoti. Galvenokārt, to iespējams panākt komplektēšanas procesā ievērot bibliotēkas lasītāju pieprasījumu un krājuma izvērtēšanu pa nodaļām un nozarēm. Kā arī šādi izstrādāta krājuma komplektēšanas politika atspēkos bibliotēkas izvirzīto misiju un attīstības mērķi – piedalīties informācijas sabiedrības veidošanā, nodrošinot efektīvu, kvalitatīvu un sabiedrības vajadzībām atbilstošu bibliotēkas darbību, kā arī daudzveidīgu resursu un pakalpojumu pieejamību visiem iedzīvotājiem.

Protams, jāņem vērā, ka krājuma kvalitāte un daudzveidība lielā mērā atkarīga ar no finanšu resursiem, kas dotajā brīdī Lazdukalna pagasta bibliotēkai ir pietiekami.

Esošais bibliotēkas krājums izvietots pārskatāmi un tā fiziskā kvalitāte ir pietiekams.

No Bērnū, jauniešu žūrijas noslēguma pasākuma

Daira Ikstena Reģionālajā Skaļās lasīšanas konkursā Balvos

Daira Ikstena un viņas atbalstītāji Vislatvijas Skaļās lasīšanas sacensības Rīgā LNB Ziedoņa zālē

No 5.-9. klašu konkursa norise

Krucifiksu apzināšanas brauciens

LAZDUKALNA BIBLIOTĒKAS PUBLICITĀTE

LAZDUKALNS, ROZMAJĀ, Nr. 37, 9/93

Aizvadīts Skaļās lasišanas fināls

18.maijā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā pulcējās 30 labākie reģionu konkursu uzvarētāji Skaļās lasišanas konkursā. Pavisam šajā konkursā piedalījās 11 tūkstoši dalībnieku.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Ziedoņa zālē pulcējās bērni, kuri daudz lasa un prot izteikt savu viedokli par izlasīto. LNB Skaļās lasišanas sacensības reģionālā kuratore Līgita Pušpure stāsta, ka Balvu reģionu pārstāvēja Eglaines pamatskolas 6.klases skolniece Daira Ikstena, kura bija izvēlējusies lasīt A.Naneti grāmatas "Mans vectēvs bija ķiršu koks" fragmentu. Galvenais sacensību kritērijs bija izrādīt cieņu bērnu izvēlei un veicināt pozitīvas emocijas. "Tas nemaz nebija viegli, bet Dairai izdevās neapmulsēt un pārliecinoši izlasīt savu izvēlēto fragmentu," saka Līgita. Viņa stāsta, ka Dairu atbalstīti un uzmundrināti līdz deviņās klasesbiedrenes, pagasta bibliotēkas vadītāja Līgita Kalnēja, kā klases audzinātāja Anita Leone un latviešu valodas un literatūras skolotāja Ingūna Freimane. "Esmu priecīga un lepna, ka Daira labi mācās un mīl grāmatas. Izvēli lasīt grāmatas "Mans vectēvs bija ķiršu koks" fragmentu viņa izvēlējās pati, domāju, uz to pamudināja arī bibliotekāre Līgita Kalnēja, jo šis darbs ir "Bērnu žūrijā". Vienīgais mīnuss bija, ka vajadzēja ilgi gaidīt uzstāšanos," secina Ingūna Freimane.

Konkursu vērtēja un lasītājiem dažādus āķīgus jautājumus uzdeva pieredzējuši žūrija – Renāte Punka, "Jāņa Rozes apgāda" izpilddirektore, tulkotāja; Diāna Bērza – Latvijas Radio režisore, divu grāmatu autore; Valters Krauze – šovmenis, aktieris; Dagnija Baltiņa – LNB Speciālo krājumu departamenta direktore, kultūras mantojuma pārzinātāja; un mūziķis Ralfs Eilands. Uzvarētāji, protams, bija visi lasītāji, bet 1.vietu žūrija piešķīra Daugavpils novada Naujenes pamatskolas 6.klases skolniecei Innai Ivanovai, kura lasīja V.Belševicas grāmatas "Bille" fragmentu. "Klausoties grāmatu lasījumus, bija prieks un lepnums, ka mums aug gudra jaunu lasītāju paaudze, kuri prot novērtēt grāmatu, kuri lasa ar prieku!" gandarījumu pauž Līgita Pušpure.

Līdzjutēji. Klātesošie līdzjutēji Dairu Iksstenu atbalstīja un uzmundrināja.

Uzvara reģionālajā Skaļās lasīšanas konkursā

Ligita Kalnēja
Lazdukalna bibliotēkas bibliotekāre

*KURKENTĒ, 2019., martis,
9./pp.*

2019. gada 6. martā Balvu Bērnu jauniešu centrā norisinājās Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības Reģionālais fināls. Septiņpadsmit 5. un 6. klašu skolēni no Balvu, Rugāju un Viļakas novadiem sacentās savā starpā, lasot sevis izvēlētos grāmatu fragmentus 3 minūšu garumā.

Skolēnus vērtēja žūrija: Latviešu un literatūras skolotāja, Balvu Valsts ģimnāzijas teātra studijas "Pipariņš" vadītāja Aija Dvinska, Balvu novada muzeja direktore un teātra režisore Inese Supe, Balvu Centrālās bibliotēkas metodiķe, teātra studijas aktrise Vita Romanovska

Šī sacensība notiek otro gadu pēc kārtas, un 2019. gada Reģionālā čempiona titulu saņēma Daira Ikstena no Rugāju novada Eglaines pamatskolas 6. klases. Daira skaļajai lasīšanai bija izvēlējusies Andželas Naneti grāmatu "Mans vectēvs bija ķiršu koks" 18. maijā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notiks Latvijas mēroga skaļās lasīšanas sacensības fināls, un Daira tajā pārstāvēs Balvu reģionu. Uz finālu

dosies arī Dairas klasesbiedri un skolotāja, kuri enerģiski atbalstīs savu lasīšanas čempioni.

Interesanti, ka arī pagājušā gada Reģionālās skaļās sacensības čempions bija Rugāju novada Eglaines pamatskolas 6. klases audzēknis Osvalds Tūmiņš.

No Rugāju novada Eglaines pamatskolas reģionālajā konkursā piedalījās arī 5. klases skolniece Madara Dokāne, kas lasīja fragmentu no Valda Grāmatas "Staburaga bērni" un par lasījumu saņēma Atzinības rakstu. Paldies par skolnieču sagatavošanu konkursam latviešu valodas skolotājām Ingūnai Freimanei un Ivetai Birkovai, kā arī vecākiem un vecvecākiem. Paldies Balvu Centrālās bibliotēkas Bērnu nodaļas vadītājai Ligītai Pušpurei, par ieguldīto darbu reģionālā Skaļās lasīšanas konkursa sagatavošanā, sarūpētajām dāvanām un priekšnesumiem: Balvu Valsts ģimnāzijas teātra studijas "Pipariņš" jauniestudējumu "Sveiks, lai dzīvo" un Balvu mūzikas skolas vokālās klases audzēknes Kristas Arules skanīgo dziesmu.

Foto: no personīgā arhīva

Grāmatas fragmentu lasa Daira Ikstena. Eglaines pamatskolas 6.klases skolniece savu lasījumu pasniedza pārlecinoši gan Balvos, iekļūstot finālā, gan Rīgā.